

Ressurs- og kompetansesenter

Gir råd, veiledning og opplæring om funksjonelle **løsninger** på arbeidsplassen, i skole og dagligliv.

En kunnskapsbank om hjelpemidler og tilrettelegging

[Arbeid og
utdanning](#)

[Barn og unge](#)

[Bevegelse](#)

[Bil](#)

[Bolig](#)

[Hørsel](#)

[Kognisjon](#)

[Kommunikasjon
\(ASK\)](#)

[Syn](#)

[Tolk](#)

Hva er et hjelpemiddel?

Et hjelpemiddel, etter folketrygdloven, er et utstyr som er egnet til å direkte avhjelpe, erstatte eller kompensere for en funksjonssvikt

- Det er i utgangspunktet utstyr som er spesiallaget eller spesialtilpasset for funksjonshemmede
- Utstyr som reduserer gapet mellom personens funksjonsevne og omgivelsenes krav
- Må være nødvendig og hensiktsmessig
- Behovet må være varig (minimum 2 år); ellers kommunalt ansvar
- <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/rehabilitering-habilitering-individuell-plan-og-koordinator/habilitering-og-rehabilitering-i-kommunene/kommunens-ansvar-for-hjelpemidler-og-ergonomiske-tiltak>

Hjelpemidler og tilrettelegging - nav.no

Privat

Arbeidsgiver

Samarbeidspartner

Meny

Søk

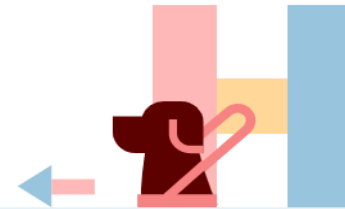
Logg inn

Hjelpemidler og tilrettelegging

Finn tolketjenesten, kurs, søknader, skjemaer og støtte til bil.

Se mer om hjelpemidler og tilrettelegging

Hva er situasjonen din?

Trenger tilrettelegging på jobb eller i utdanning

Om hjelpemidler og tilrettelegging på arbeidsplassen eller skolen for å kunne jobbe eller gjennomføre utdanning.

DETTE KAN DU HA RETT TIL

Trenger tilrettelegging i barnehagen eller på skolen

Rettigheter og muligheter for tilrettelegging i barnehagen og på skolen

DETTE KAN DU HA RETT TIL

Trenger tilrettelegging av bolig eller fritid

Rettigheter og muligheter for tilrettelegging der du bor og for fritiden din.

Har nedsatt hørsel

Om tilrettelegging og hjelpemidler for deg som har nedsatt hørsel.

<https://www.kunnskapsbanken.net/>

<https://www.kunnskapsbanken.net/arbeid/>

KUNNSKAPSBANKEN Fag og artikler ∨ E-læring ∨ Kon

Eksempler på tilrettelegging i arbeid

23. NOVEMBER 2020 / ARBEID OG UTDANNING, BEVEGELSE, HØRSEL, KOGNISJON, SYN

Mange personer har behov for tilrettelegging i arbeidslivet, enten for å komme seg i arbeid eller for å kunne stå i arbeid lengre. Vi har laget en samling med eksempler som viser forslag til løsninger på ulike utfordringer i arbeidslivet.

Behov for tilrettelegging er individuelt. De konkrete eksemplene er ment som inspirasjon og tips til mulige løsninger på ulike tilretteleggingsbehov og hvilke aktører som kan bidra. Eksemplene kan være nyttig for deg som

Hørsel

Kartlegging

- Diagnose og konsekvenser
- Funksjonsvurdering
- Samarbeidspartnere

Råd og veiledning

- Identitet og selvfølelse
- Sorg og skam
- Roller
- Endringsprosess

Tilrettelegging

- Organisering av arbeidssituasjonen
- **Samtale** og lyttesituasjoner
- Lydforhold på arbeidsplassen
- Tekniske løsninger

Eksempler på hjelpemidler → Hørsel

Samtaleforsterker

Varsling

Telefonforsterker

Lydutjevningssystem

Tolk

Syn

Funksjonsassistanse

Lese- og sekretærhjelp

Arbeids- & utdanningsreiser

Bruk av ordinært utstyr

Tilrettelegging av omgivelser

Hjelpemidler

Informasjon til kollegaer

Eksempler hjelpemidler → syn

Leselist for punktskrift

Filterbriller

Digital Lupe

Bevegelse

Kartlegge tilretteleggingsbehov –
arbeidsplass**besøk**

Bedriftshelsetjenesten/Arbeidsplass
 vurdering; Ekspertbistand

Tilrettelegging for **betjening av datautstyr**:

- Talestyring
- Hodemus/fotmus/brytere
- Øyestyring

Programvare for **lese og skrivestøtte**

Arbeidsstol

Eksempler på hjelpemidler → bevegelse

Rullestoler

Ombygging og tilpasning

Tilpasset tastatur

Kognisjon

Saksdrøfting

- Gjennomgang og saksdrøfting med nevropsykolog.
- Henvisning NAV Spesialtjenester - ARK

Struktur, vaner og rutiner i hverdagen

- Kalender (365)
- Smarttelefon
- Hjelpemidler
- Samarbeidspartnere
- Pauser
- Gjøremålslistor
- Huskelister
- Mestringsforventning

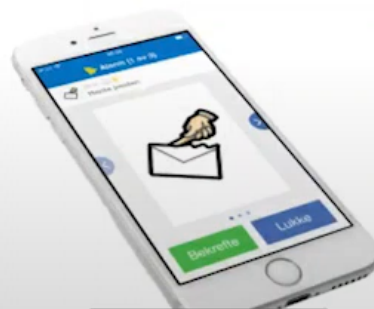
Tid

- Oppmerksomhetsspenn
- Tidsmål
- Nedtelling

Eksempler på hjelpemidler → kognisjon

Program for lese- og skrivestøtter

Handikalender

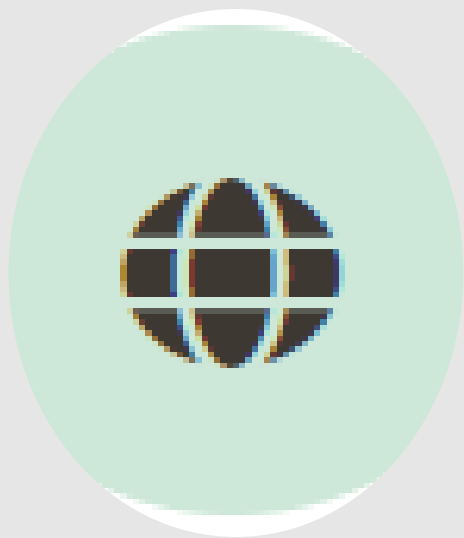

MEMOtimer

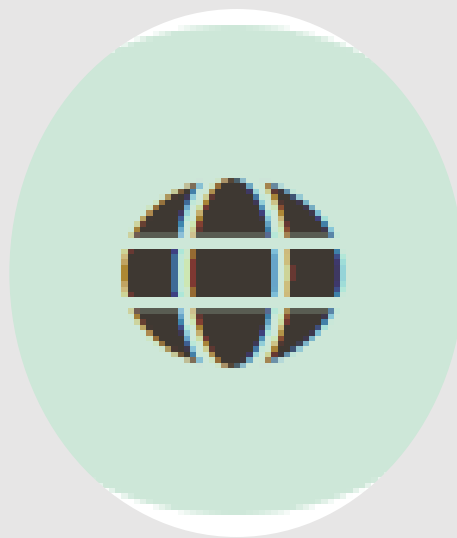

MEMOplaner

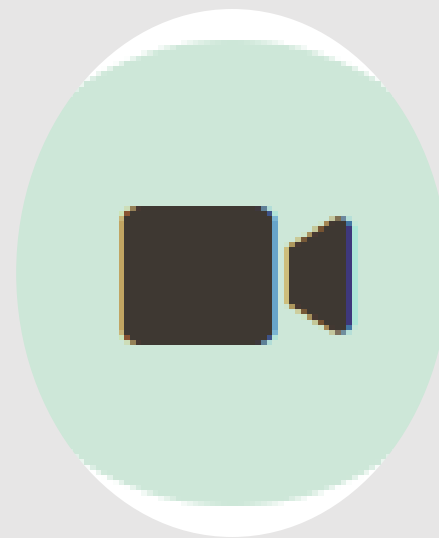
Nettsteder:

hjelpemiddeldatabasen.no

nav.no/hjelpemidler

youtube.com/navhjelpemidler

Videoer

Vi har laget en god del videoer om funksjonshemming og deltakelse i samfunnet.

Videoene kan for eksempel omhandle spesifikke fagområder innenfor hjelpemidler og tilrettelegging eller vise samarbeid med andre aktører.

<https://www.kunnskapsbanken.net/videoer/>

Bruk av talemaskin i hverdagen
NAV Hjelpemidler og tilrettelegging
Sett 684 ganger • for 9 måneder...
5:32

Lesing og skrivning
NAV Hjelpemidler og tilrettelegging
Sett 300 ganger • for 2 måneder...
8:10

NAV Hjelpemiddelsentral - hvordan vi samarbeider
Se senere
NAV Hjelpemiddelsentral
En film om hvordan vi samarbeider

Birkeland, Toril

TBA4710
4710 NAV HJELPEMIDDELSENTRAL AGDER

 Toril.Birkeland@nav.no

 Toril.Birkeland@nav.no

 91168323

Koordinator for Arbeid og
Utdanningsteamet

Ta kontakt 😊